

'Jubel op beurs kunstmatig'

Financiële stabiliteit

De Bank voor Internationale Betalingen waarschuwt: de gestegen beurskoersen verhullen de risico's.

Door onze redacteur
Mark Beunderman

AMSTERDAM. Op de financiële markten lijken de bomen tot in de hemel te groeien. Maar pas op, zo klonk zondag de waarschuwing uit het Zwitserse Bazil. De gestegen aandelenkoersen en de steeds lagere rentes op staatsobligaties komen eigenlijk alleen door het beleid van centrale banken. „De tijd zal leren” hoelang dit goed kan blijven gaan, zo stelde de Bank voor Internationale Betalingen (BIS) in haar kwartaalrapport.

De BIS, de 'bank van centrale banken', regelt betalingen tussen zestig centrale banken. Het is ook een denktank die let op de financiële stabiliteit. Uit eigen hoek krijgen de centrale banken nu te horen dat hun beleid - ultralage, vaak negatieve rentes en de massale opkoop van obligaties - de stabiliteit op de markten geen goed doet.

Bijna drie maanden na het Britse referendum over de EU staan de aandelenkoersen alweer hoger dan voor het referendum. „Terwijl Brexit verdween in de achteruitkijkspiegel, kwam de jubelstemming met volle



De Amerikaanse centrale bank.

kracht terug”, schrijft de BIS. Dit was puur een reactie van beleggers op de (verwachte) extra ingrepen van centrale banken om de economie te stimuleren. Het onderstreept weer eens „hoe afhankelijk de markten zijn geworden van centrale banken”, zei BIS-econoom Claudio Borio. De centrale banken zijn „al veel te lang overbelast”, voegde hij eraan toe.

De lage rente zorgt ervoor dat beleggers die op zoek zijn naar rendement, meer risico nemen. Ze kopen meer aandelen en duurdere obligaties. De vraag „knaagt” of de aandelen- en obligatieprijzen wel de „risico's weerspiegelen die in het vooruitzicht liggen”, aldus Borio.

BIS blijft maar waarschuwen

De BIS deed recentelijk meer van dit soort waarschuwingen, maar ze hebben weinig effect. De reactie van de Britse centrale bank na het Brexit-referendum was: een verlaging van de rente en een herstart van het opkoopprogramma van obligaties om een recessie af te wenden. De Europese Centrale Bank bezint zich op verlenging van haar opkoopprogramma na maart 2017.

De Amerikaanse centrale bank, de Fed, beslist komende donderdag over een renteverhoging, die eerder werd uitgesteld. De Japanse centrale bank, die woensdag vergadert, overweegt extra maatregelen om de economie te stimuleren.